

Förslag om ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

April 2024

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Lagförslag	4
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2023:758) om ändring i lagen (2022:887) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	9
3	Bakgrund och gällande rätt	12
4	Ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension	13
4.1	Förstärkning av jobbskatteavdraget	13
4.2	Förstärkning av det förhöjda grundavdraget	13
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	14
6	Konsekvensanalys	14
6.1	Syfte och alternativa lösningar	15
6.2	Offentligfinansiella effekter	15
6.3	Effekter för företagen	15
6.4	Effekter för enskilda	16
6.5	Effekter för sysselsättning	18
6.6	Effekter för inkomstfördelningen	20
6.7	Effekter för den ekonomiska jämställdheten	23
6.8	Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	25
6.9	Förslagets förenlighet med EU-rätten	25
6.10	Effekter för miljön	25
7	Författningskommentar	26
7.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	26
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2023:758) om ändring i lagen (2022:887) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	26

1 Sammanfattning

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna (Tidöavtalet) redovisas ett antal reformambitioner på skatteområdet som ska förverkligas under mandatperioden. Tidpunkten för när de olika reformerna ska genomföras är beroende av kommande bedömningar av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet. När regeringen tillträdde inleddes arbetet med de olika reformerna. Därutöver har ett antal andra skattefrågor aktualiserats på olika politiska områden.

Inför budgetpropositionen för 2025 är det angeläget att skatteförslagen kan förberedas genom remittering. För att möjliggöra en samlad behandling av skatteförslag med budgeteffekter remitteras därför denna promemoria från Finansdepartementet. Om den skatteåtgärd som nu remitteras kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2025, och i vilken omfattning och med vilken dimensionering, blir beroende av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet samt de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen.

I denna promemoria föreslås att det ordinarie jobbskatteavdraget ska förstärkas med totalt 8,11 miljarder kronor. Skattesänkningen riktas främst till heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster. I genomsnitt minskar skatten med ca 1 900 kronor per person och år för dem som berörs av förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag.

I promemorian föreslås vidare att det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång har fyllt 66 år förstärks med totalt 1,84 miljarder kronor. I genomsnitt minskar skatten med ca 1 100 kronor per person och år för dem som berörs av förslaget om förstärkning av det förhöjda grundavdraget.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 63 kap. 3 a § och 67 kap. 7 § inkomstskattelagen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

63 kap.

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

<u>Fastställd förvärvsinkomst</u>	<u>Särskilt belopp</u>
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,91 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 1,965 prisbasbelopp	0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,965 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,333 prisbasbelopp ökat med 19,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	39,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,212 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 3,24 prisbasbelopp	49,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,523 prisbasbelopp
överstiger 3,24 men inte 5,00 prisbasbelopp	0,208 prisbasbelopp ökat med 26,93 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 5,00 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,300 prisbasbelopp ökat med 25,13 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp	0,986 prisbasbelopp ökat med 16,43 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 8,08 men inte 10,74 prisbasbelopp	2,313 prisbasbelopp
överstiger 10,74 men inte 12,16 prisbasbelopp	8,972 prisbasbelopp minskat med 62 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 12,16 men inte 13,54 prisbasbelopp	1,430 prisbasbelopp
överstiger 13,54 men inte 38,42 prisbasbelopp	2,206 prisbasbelopp minskat med 5,74 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

Föreslagen lydelse

63 kap.

3 a §²

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år är grunddraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

<u>Fastställd förvärvsinkomst</u>	<u>Särskilt belopp</u>
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,91 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 1,965 prisbasbelopp	0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,965 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,333 prisbasbelopp ökat med 19,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	39,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,212 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 3,24 prisbasbelopp	49,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,523 prisbasbelopp

² Senaste lydelse 2023:757.

överstiger 3,24 men inte 5,00 prisbasbelopp	0,125 prisbasbelopp ökat med 29,50 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 5,00 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,215 prisbasbelopp ökat med 27,70 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp	0,9 prisbasbelopp ökat med 19 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 8,08 men inte 10,93 prisbasbelopp	2,435 prisbasbelopp
överstiger 10,93 men inte 12,43 prisbasbelopp	9,212 prisbasbelopp minskat med 62 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 12,43 men inte 13,54 prisbasbelopp	1,505 prisbasbelopp
överstiger 13,54 men inte 39,75 prisbasbelopp	2,282 prisbasbelopp minskat med 5,74 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

Nuvarande lydelse

67 kap.

7 §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 66 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige

Skattereduktion

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 16,43 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 men inte 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,608 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,608 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt, med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 13,54 prisbasbelopp

Föreslagen lydelse

67 kap.

7 §³

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 66 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige

Skattereduktion

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

³ Senaste lydelse 2023:757.

överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 19 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 men inte 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,732 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,732 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt, med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 13,54 prisbasbelopp

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
  2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2024.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:758) om ändring i lagen (2022:887) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 63 kap. 3 a § i inkomstskattelagen (1999:1229) i stället för lydelsen enligt lagen (2023:758) om ändring i lagen (2022:887) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2023:758

63 kap.

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 67 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

<u>Fastställd förvärvsinkomst</u>	<u>Särskilt belopp</u>
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,91 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 1,965 prisbasbelopp	0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,965 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,333 prisbasbelopp ökat med 19,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	39,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,212 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 3,24 prisbasbelopp	49,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,523 prisbasbelopp
överstiger 3,24 men inte 5,00 prisbasbelopp	0,208 prisbasbelopp ökat med 26,93 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 5,00 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,300 prisbasbelopp ökat med 25,13 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp	0,986 prisbasbelopp ökat med 16,43 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 8,08 men inte 10,74 prisbasbelopp	2,313 prisbasbelopp
överstiger 10,74 men inte 12,16 prisbasbelopp	8,972 prisbasbelopp minskat med 62 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 12,16 men inte 13,54 prisbasbelopp	1,430 prisbasbelopp
överstiger 13,54 men inte 38,42 prisbasbelopp	2,206 prisbasbelopp minskat med 5,74 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

Föreslagen lydelse

63 kap.

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 67 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

<u>Fastställd förvärvsinkomst</u>	<u>Särskilt belopp</u>
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,91 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 1,965 prisbasbelopp	0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,965 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,333 prisbasbelopp ökat med 19,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	39,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,212 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 3,24 prisbasbelopp	49,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,523 prisbasbelopp

överstiger 3,24 men inte 5,00 prisbasbelopp	0,125 prisbasbelopp ökat med 29,50 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 5,00 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,215 prisbasbelopp ökat med 27,70 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp	0,9 prisbasbelopp ökat med 19 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 8,08 men inte 10,93 prisbasbelopp	2,435 prisbasbelopp
överstiger 10,93 men inte 12,43 prisbasbelopp	9,212 prisbasbelopp minskat med 62 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 12,43 men inte 13,54 prisbasbelopp	1,505 prisbasbelopp
överstiger 13,54 men inte 39,75 prisbasbelopp	2,282 prisbasbelopp minskat med 5,74 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

3 Bakgrund och gällande rätt

Jobbskatteavdraget

Den 1 januari 2007 infördes jobbskatteavdraget som är en skattereduktion för arbetsinkomster (prop. 2006/07:1). Rätt till jobbskatteavdrag har fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga och har arbetsinkomster. Även begränsat skattskyldiga har i vissa fall rätt till skattereduktionen. Med arbetsinkomster avses i huvudsak sådana inkomster av anställning eller av annat förvärvsarbete och av aktiv näringsverksamhet som närmare definieras genom hänvisningar till socialförsäkringsbalken.

Det s.k. ordinarie jobbskatteavdraget ges till dem som vid beskattningsårets ingång är yngre än 66 år. Beräkningen av det ordinarie jobbskatteavdraget utgår från arbetsinkomsten, prisbasbeloppet, grundavdraget och skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Skattereduktionen är indexerad genom att prisbasbeloppet ingår som en komponent i beräkningen. För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år utgår ett jobbskatteavdrag för äldre.

Bestämmelser om jobbskatteavdrag finns i 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Det förhöjda grundavdraget

Den 1 januari 2009 infördes ett förhöjt grundavdrag för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Syftet med åtgärden var att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer (prop. 2008/09:38). Det förhöjda grundavdraget har sedan dess förstärkts vid flera tillfällen. Den 1 januari 2023 höjdes åldersgränsen för att kunna ta del av det förhöjda grundavdraget till 66 år för att följa den rådande pensioneringsnormen. För att åldersgränsen ska motsvara riktåldern för pension kommer den att höjas den 1 januari 2026 till 67 år (prop. 2021/22:181, bet.2021/22:SfU25, rskr. 2021/22:331). Regeringen har dock föreslagit att höjningen av åldersgränsen från 66 till 67 år ska skjutas upp till den 1 januari 2027, se propositionen Vissa förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag (prop. 2023/24:91).

Det förhöjda grundavdraget beräknas som det ordinarie grundavdraget med tillägg av ett särskilt belopp. Tillägget har utformats så att skatten på pensionsinkomst för en person över 66 år ska vara likvärdig med skatten på arbetsinkomst för en person under 66 år (prop. 2020/21:1).

Bestämmelser om grundavdrag finns i 63 kap. inkomstskattelagen.

4 Ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

4.1 Förstärkning av jobbskatteavdraget

Promemorians förslag: Det ordinarie jobbskatteavdraget förstärks med 8,11 miljarder kronor. Det sker genom att skattereduktionen höjs för personer med arbetsinkomster som överstiger ca 191 200 kronor per år.

Skälen för promemorians förslag: Det är avgörande för svenskt välstånd och för de offentliga finanserna att både sysselsättning och tillväxt ökar. Skattereglerna ska bidra till att öka den varaktiga sysselsättningen och antalet arbetade timmar i ekonomin. Jobbskatteavdraget har en betydelsefull roll i detta sammanhang och bör därför förstärkas ytterligare. För att åtgärden ska få avsedd effekt på arbetsutbud och sysselsättning bör skattesänkningen främst rikta sig till heltidsarbetande med låga och medelhöga inkomster. Skattesänkningen bör därför bli som störst som andel av inkomsten vid en månadsinkomst om knappt 40 000 kronor. Även i kronor räknat bör skattesänkningen stiga upp till en månadsinkomst om ca 40 000 kronor. Förslaget innebär dock att alla med arbetsinkomster som överstiger ca 191 200 kronor per år, vilket motsvarar ca 15 900 kronor per månad, ges en skattereduktion med ett belopp som motsvarar en större andel av arbetsinkomsterna än i dag. I genomsnitt bör skattereduktionen öka med knappt 1 900 kronor per person och år för dem som berörs av förslaget.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 67 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229).

4.2 Förstärkning av det förhöjda grundavdraget

Promemorians förslag: Det förhöjda grundavdraget förstärks med 1,84 miljarder kronor. Det sker genom att det särskilda beloppet som läggs till det ordinarie grundavdraget höjs för personer med förvärvsinkomster som överstiger ca 191 200 kronor per år.

Skälen för promemorians förslag: I promemorian föreslås en förstärkning av det ordinarie jobbskatteavdraget (avsnitt 4.1). För att den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget inte ska leda till en skatteklyfta mellan yngre med arbetsinkomster och äldre med pensionsinkomster bör det förhöjda grundavdraget förstärkas i motsvarande mån. Det särskilda beloppet som läggs till det ordinarie grundavdraget bör höjas för alla med förvärvsinkomster som överstiger ca 191 200 kronor per år. Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget innebär en bred skattesänkning för äldre eftersom den kommer att gynna såväl pensionärer som personer som har fyllt 66 år som fortsätter att arbeta. I genomsnitt bör

skatten sänkas med ca 1 100 kronor per person och år för dem som berörs av förslaget.

Som anges i avsnitt 3 kommer dock åldersgränsen för att kunna ta del av det förhöjda grundavdraget att höjas från 66 till 67 år 2026. Den föreslagna förstärkningen av det förhöjda grundavdraget bör därför från och med den 1 januari 2026 omfatta personer som vid årets ingång har fyllt 67 år.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 63 kap. 3 a § inkomstskattelagen.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna som avser förstärkning av det ordinarie jobbskatteavdraget och det förhöjda grundavdraget träder i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2024.

Skälen för promemorians förslag: Beskattningsåret för fysiska personer är ett kalenderår. Lagändringarna bör därför träda i kraft vid ett årsskifte. Förslaget som avser förstärkning av det ordinarie jobbskatteavdraget och det förhöjda grundavdraget föreslås träda i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2024.

6 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skatte- och avgiftsreglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

6.1 Syfte och alternativa lösningar

I promemorian föreslås att skatten på arbete ska sänkas. Förslaget syftar till att göra det mer lönsamt att arbeta, att öka sysselsättningen och antalet arbetade timmar bland dem som redan arbetar. Sänkt skatt på arbete görs enklast genom en förstärkning av den skattereduktion på arbetsinkomster som redan finns, jobbskatteavdraget. Några alternativa lösningar har därför inte prövats. För att undvika att en skillnad i beskattningen mellan äldres pensionsinkomster och yngres arbetsinkomster ska uppstå behöver även skatten på äldres pensionsinkomster sänkas. Liksom vid tidigare skattesänkningar för äldre föreslås det ske genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget.

6.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag beräknas minska skatteintäkterna 2025 med 8,11 miljarder kronor.

För kommuner och regioner medför förslaget inte någon kostnad då skattereduktioner inte påverkar den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Förslaget bedöms vidare få positiva effekter på arbetsutbud och sysselsättning (se vidare avsnitt 6.5), vilket i sin tur bör leda till en förstärkning av de kommunala och de statliga finanserna. Ett ökat arbetsutbud kan också leda till att rekrytering i offentlig sektor underlättas.

Förslaget om en förstärkning av det förhöjda grundavdraget beräknas minska skatteintäkterna med 1,84 miljarder kronor 2025. 1,79 miljarder kronor är minskade kommunala skatteintäkter. Intäkterna från begravningsavgiften minskar med ca 10 miljoner kronor, statliga skattereduktioner minskar med ca 10 miljoner kronor, statlig inkomstskatt minskar med ca 50 miljoner kronor och public serviceavgiften minskar med ca 10 miljoner kronor.

6.3 Effekter för företagen

Förslaget om ett förstärkt jobbskatteavdrag gör det mer lönsamt att arbeta och mer attraktivt att starta och bedriva aktiv näringsverksamhet. Det påverkar dock inte förhållandet mellan att vara anställd och att bedriva enskild näringsverksamhet eller verksamhet i handelsbolag. Förslaget bedöms inte heller påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla som har arbetsinkomster. Jobbskatteavdraget beaktas automatiskt av Skatteverket och bedöms därför inte påverka företagens, kommunernas eller regionernas administrativa börda. I den mån förslaget ökar arbetsutbudet kan rekryteringsprocesser och matchningen på arbetsmarknaden komma att förbättras för både företag och myndigheter.

Förslaget om en förstärkning av det förhöjda grundavdraget innebär sänkt skatt på alla sorters förvärvsinkomster för dem som berörs. Den berörda ålderskategorin har redan särskilda skatteregler och förändringen kommer att beaktas automatiskt av Skatteverket. Det bedöms därför inte påverka företagens, kommunernas eller regionernas administrativa börda.

6.4 Effekter för enskilda

Förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag innebär att marginalsikten för personer upp till 66 år sänks på årsarbetsinkomster mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp vilket med 2025 års prognostiserade prisbasbelopp på 59 000 kronor innebär årsarbetsinkomster mellan ca 191 200 och 476 800 kronor. Genomsnittsskatten sänks för alla med arbetsinkomster över ca 191 200 kronor per år. Sammantaget innebär den föreslagna förstärkningen av jobbskatteavdraget en skattelättnad med upp till 2 360 kronor per person och år vid en genomsnittlig kommunalskattesats. Cirka 4,3 miljoner personer berörs av förslaget. Den genomsnittliga skattesänkningen för dem som berörs blir knappt 1 900 kronor per år medan genomsnittlig skattesänkning för alla med jobbskatteavdrag upp till 66 år blir ca 1 400 kronor per år. Tabell 6.1 visar skattesänkningen i kronor och som andel av inkomsten vid olika inkomster 2025.

Tabell 6.1 Förändring i skatt för personer upp till 66 år till följd av förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag

Kronor per år och procent

Arbetsinkomst	Ändrad skatt, kronor	Ändrad skatt, i % av inkomsten	Totalt ändrad skatt i %
100 000	0	0	0
200 000	-73	-0,0	-0,3
300 000	-902	-0,3	-1,7
400 000	-1 730	-0,4	-2,2
500 000	-2 359	-0,5	-2,2
600 000	-2 359	-0,4	-1,7
750 000	-2 359	-0,3	-1,3
1 000 000	-2 359	-0,2	-0,7
1 500 000	-2 359	-0,2	-0,4

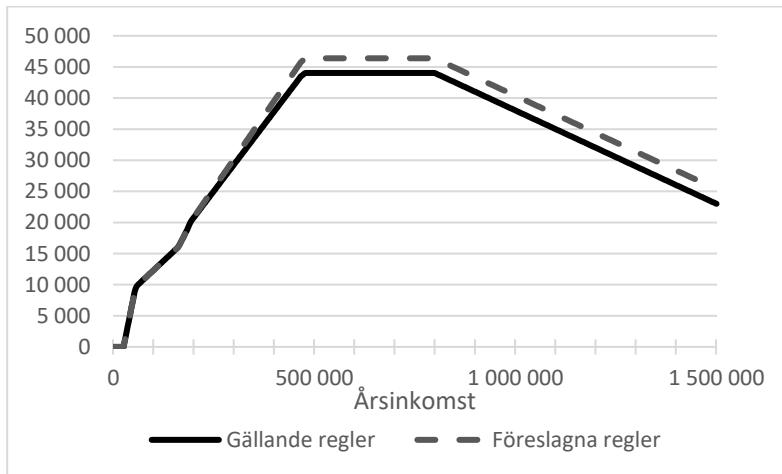
Källa: Egna beräkningar. Prisbasbelopp på 59 000 kronor har använts i beräkningarna.

Figuren nedan visar jobbskatteavdraget i förhållande till arbetsinkomst vid gällande regler och med föreslagna regeländringar.

Figur 6.1   **Jobbskatteavdraget för en person upp till 66 år med enbart arbetsinkomst**

Kronor per år

Källa: Egna beräkningar. Prisbasbelopp på 59 000 kronor har använts.

Förslaget om en förstärkning av det förhöjda grundavdraget är utformat så att skatten för äldre med pensionsinkomst ska bli så lik skatten för en yngre person med arbetsinkomst som möjlig. Förslagets effekter vid olika inkomstnivåer är därför mycket lika effekterna för jobbskatteavdraget ovan. Eftersom det förhöjda grundavdraget är ett avdrag medan jobbskatteavdraget är en skattereduktion blir effekterna däremot inte identiska. Ett avdrag påverkar dessutom när statlig inkomstskatt ska betalas och hur stor skattereduktionen för förvärvsinkomst blir. I promemorian föreslås justeringar av det förhöjda grundavdraget för att ta hänsyn till detta.

Knappt 1,7 miljoner personer får lägre skatt till följd av förslaget om förstärkt förhöjt grundavdrag. Den genomsnittliga skattesänkningen för dessa blir ca 1 100 kronor per år medan genomsnittlig skattesänkning för alla med förhöjt grundavdrag blir knappt 900 kronor per år.

Tabell 6.2 Förändring i skatt för personer över 66 år till följd av förslaget om ytterligare förhöjt grundavdrag

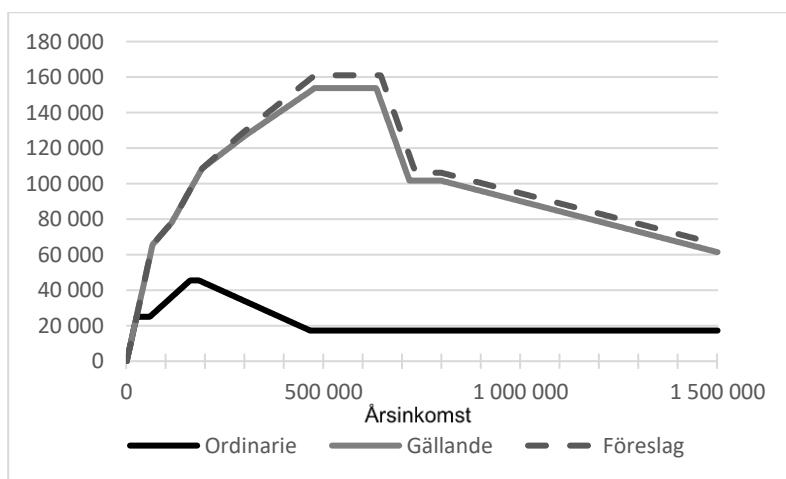
Kronor per år och procent

Pensionsinkomst	Ändrad skatt, kronor	Ändrad skatt, i % av inkomsten	Totalt ändrad skatt i %
100 000	0	0	0
200 000	-63	-0,0	-0,2
300 000	-851	-0,3	-1,6
400 000	-1 709	-0,4	-2,1
500 000	-2 321	-0,5	-2,2
600 000	-2 321	-0,4	-1,7
750 000	-2 298	-0,3	-1,1
1 000 000	-2 351	-0,2	-0,7
1 500 000	-2 351	-0,2	-0,4

Källa: Egna beräkningar. Prisbasbelopp på 59 000 kronor har använts i beräkningarna.

Figur 6.2 Grundavdrag och förhöjt grundavdrag enligt gällande och föreslagna regler.

Kronor per år

Källa: Egna beräkningar. Prisbasbelopp på 59 000 kronor har använts.

6.5 Effekter för sysselsättning

Som beskrivits ovan sänker den föreslagna förstärkningen av det ordinarie jobbskatteavdraget marginalskatten för personer upp till 66 år på arbetsinkomster mellan ca 191 200 och 476 800 kronor per år vilket motsvarar en månadslön på mellan ca 15 900 och 39 700 kronor. Genomsnittsskatten sänks för alla med arbetsinkomster över 191 200 kronor per år.

Förslaget innebär att det ekonomiska utbytet av att börja arbeta ökar för arbetsinkomster över 191 200 per år. Detta bör enligt ekonomisk teori leda till ökat arbetsutbud på den extensiva marginalen, dvs. att personer som tidigare inte aktivt sökt arbete börja söka arbete. På lång sikt bedöms det leda till ett ökat antal sysselsatta.

För personer i arbete med arbetsinkomster mellan 191 200 och 476 800 kronor per år innebär förslaget att utbytet av att arbeta mer ökar. Denna s.k. substitutionseffekt bör enligt ekonomisk teori leda till ett ökat antal timmar som personer i det aktuella inkomstintervallet vill arbeta. För personer med arbetsinkomster över 191 200 kronor per år innebär även den sänkta skatten att färre arbetade timmar behövs för att behålla samma nivå av konsumtion. Denna s.k. inkomsteffekt leder enligt teorin till att personer i detta inkomstintervall väljer att arbeta färre timmar. För personer med arbetsinkomster över 476 800 kronor per år uppstår enbart inkomsteffekten. Antalet arbetade timmar för dessa personer förväntas därför minska något. För personer med arbetsinkomster mellan 191 200 och 476 800 kronor per år innebär förslaget både substitutions- och inkomsteffekter och effekten på antalet arbetade timmar går därför inte att bedöma baserat på enbart teoretiska resonemang.

För att kvantifiera de samlade sysselsättningseffekterna av förstärkningen av jobbskatteavdraget används den strukturella arbetsutbudsmodell som hör till Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell FASIT (se t.ex. Riksrevisionens underlagsrapport *Underlag A. FASIT med arbetsutbud* [RIR 2020:09] för en beskrivning av modellen samt avsnitt 6.1 i prop. 2023/24:13). Modellen tar inte hänsyn till efterfrågan på arbetskraft eller till eventuella effekter av skatteförändringar på lönebildningen. I promemorian justeras modellens resultat för antalet sysselsatta och totalt antal arbetade timmar genom att låta de personer som enligt modellen träder in i arbetskraften till följd av den sänkta skatten löpa samma risk för arbetslöshet och sjukdom som personerna i arbetskraften före reformen. Justeringen är konsistent med antagandet att ett ökat arbetskraftsdeltagande på lång sikt inte påverkar nivån på den relativa arbetslösheten, (se t.ex. huvudbetänkande från Långtidsutredningen 2011, SOU 2011:11).¹

Resultaten från modellen indikerar att förslaget på lång sikt skulle öka antalet sysselsatta med ca 2 000 personer. Dessa personer utgörs till hälften av kvinnor och till hälften av män.

Resultaten pekar också på att arbetsutbudet bland sysselsatta personer ökar (den s.k. intensiva marginalen). På lång sikt bedöms antalet helårsarbetskrafter öka med ca 8 000 (en helårsarbetskraft definieras som 1 800 arbetstimmar). Arbetade timmar bland redan sysselsatta personer förväntas öka mer för kvinnor än för män. Av den sammantagna ökningen av antalet timmar står kvinnor för ca 57 procent. Förslagets självfinansieringsgrad uppgår till ca 20 procent.

Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget påverkar skatten på både arbets- och pensionsinkomster. Den föreslagna förstärkningen påverkar därför inte i någon större utsträckning hur lönsamt det är att arbeta jämfört

¹ Att i stället låta tillkommande personer ha dubbelt så hög risk för arbetslöshet och sjukfrånvaro har liten påverkan på resultaten.

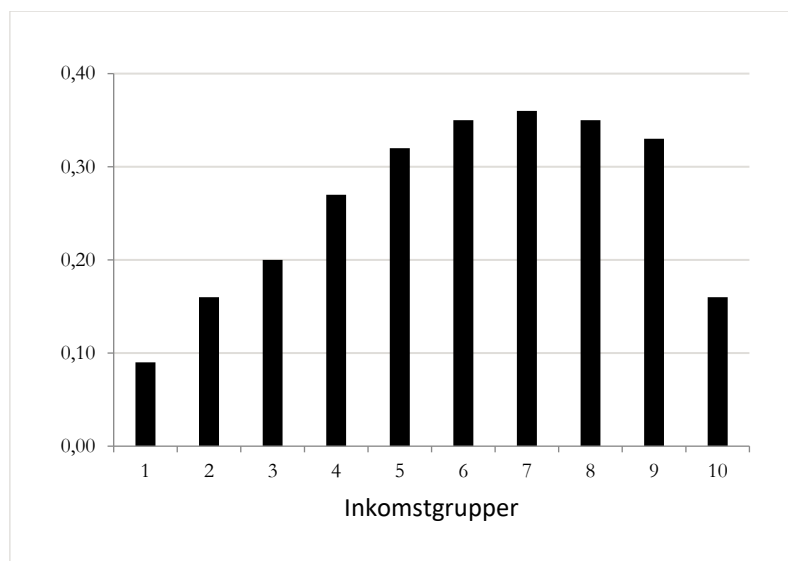
med pension. Generellt sänkt skatt för personer över 66 år innebär en inkomsteffekt som kan leda till att fler anser sig ha råd att gå i pension. Förslaget kan på så sätt ha en negativ effekt på sysselsättningen för äldre. Det råder mycket stor osäkerhet kring storleken på inkomsteffekten. Forskningen verkar dock kunna utesluta stora effekter på arbetsutbudet (se t.ex. Skillnad på marginalen – En ESO-rapport om reformerad inkomstbeskattning, ESO 2019:3, s. 120).

6.6 Effekter för inkomstfördelningen

I genomsnitt ökar hushållens ekonomiska standard med 0,26 procent till följd av förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag. Den ekonomiska standarden ökar i alla inkomstgrupper, men effekten, mätt i procent, är störst i inkomstgrupperna 6–8, där ekonomisk standard ökar med i genomsnitt 0,35 procent. Förslaget innebär ingen nämnvärd förändring av inkomstfördelningen mätt med Gini-koefficienten.

Figur 6.3 Genomsnittlig effekt av förstärkt ordinarie jobbskatteavdrag på ekonomisk standard uppdelat på inkomstgrupper.

Procent

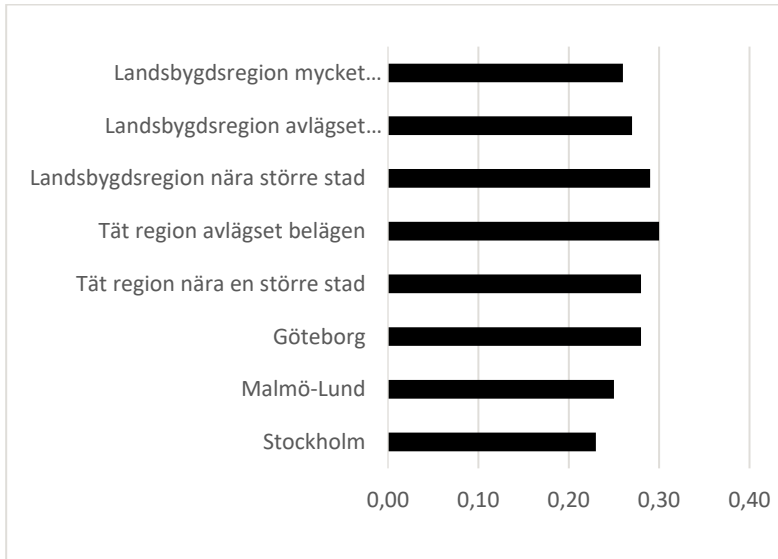

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Förslaget beräknas i genomsnitt öka individernas ekonomiska standard i samtliga regioner, men ökningen bedöms i procent vara något större i s.k. täta regioner avlägset belägna, i landsbygdsregioner nära större stad och tät region nära en större stad. Minst är den procentuella effekten i storstadskommunerna.

Figur 6.4 Genomsnittlig effekt på ekonomisk standard i olika kommungrupper

Procent

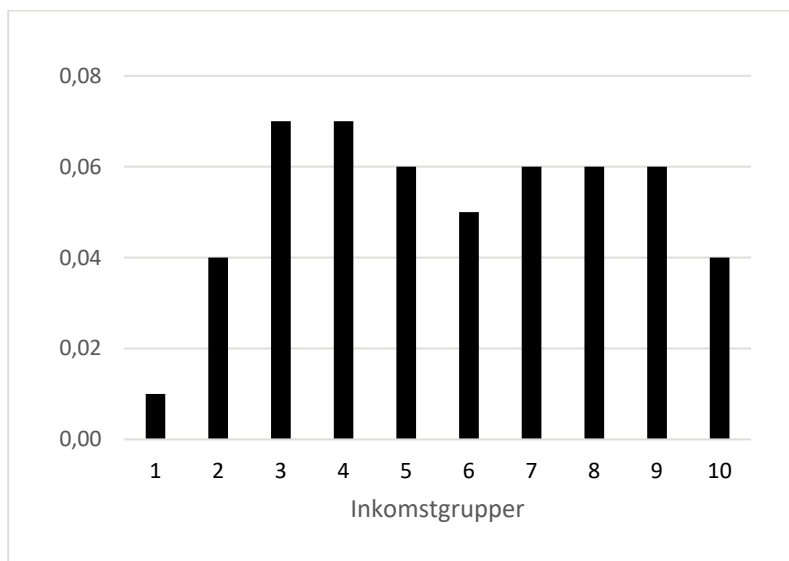

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Förslaget om en höjning av det förhöjda grundavdraget beräknas öka hushållens ekonomiska standard med i genomsnitt 0,05 procent. Genomsnittlig ekonomisk standard ökar i samtliga inkomstgrupper, men effekten är störst i inkomstgrupperna tre och fyra där den beräknas öka med i genomsnitt 0,07 procent. Förslaget innebär ingen nämnvärd förändring av inkomstfördelningen mätt med Gini-koefficienten.

Figur 6.5 Genomsnittlig effekt av ytterligare förhöjt grundavdrag på ekonomisk standard uppdelat på inkomstgrupper.

Procent

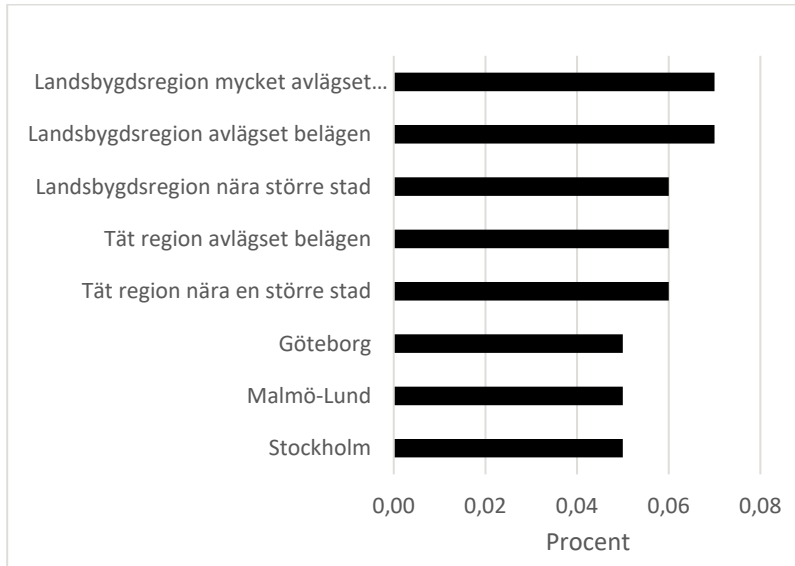

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget beräknas i genomsnitt öka individernas ekonomiska standard i samtliga regioner, men ökningen bedöms vara störst i s.k. landsbygdsregioner avlägset och mycket avlägset belägna.

Figur 6.6 Genomsnittlig effekt på ekonomisk standard i olika kommungrupper

Procent

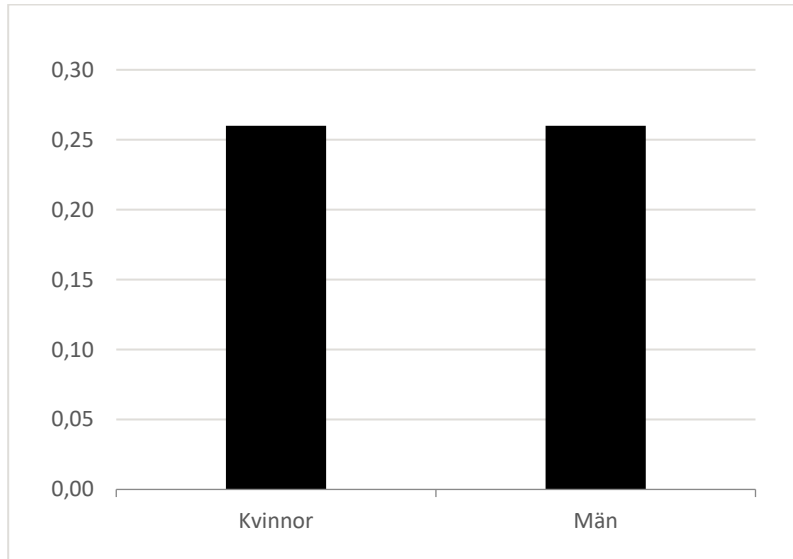
Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

6.7 Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Individuell disponibel inkomst bedöms, procentuellt sett, öka lika mycket för män och för kvinnor till följd av förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag. För både män och kvinnor beräknas individuell disponibel inkomst öka med i genomsnitt 0,26 procent. Det bedöms också vara närmare 300 000 fler män än kvinnor som berörs direkt av förslaget.

Figur 6.7 Genomsnittlig effekt av förstärkt jobbskatteavdrag på individuell disponibel inkomst för kvinnor och män.

Procent

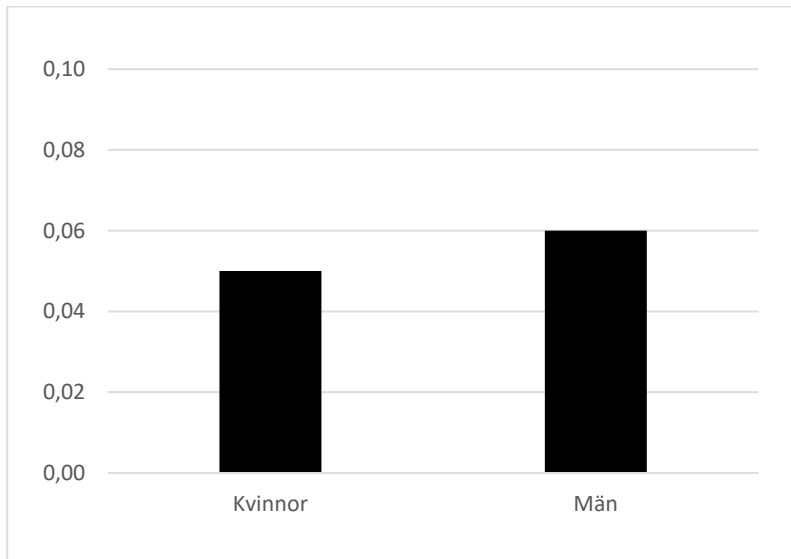
Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget bedöms leda till att individuell disponibel inkomst ökar mer för män än för kvinnor. För män beräknas individuell disponibel inkomst öka med i genomsnitt 0,06 procent medan den för kvinnor ökar med i genomsnitt 0,05 procent. Det bedöms vara ungefär lika många kvinnor som män som berörs direkt av förslaget.

Figur 6.8 Genomsnittlig effekt av förstärkningen av det förhöjda grundavdraget på individuell disponibel inkomst för kvinnor och män

Procent

Källa: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

6.8 Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslagen medför endast marginella förändringar för Skatteverket och ingår i den anpassning som görs årligen på grund av ny eller förändrad lagstiftning.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslagen inte ha någon inverkan.

6.9 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

6.10 Effekter för miljön

Förslaget bedöms inte ha några effekter för miljön.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

63 kap.

3 a §

I paragrafen finns bestämmelser om förhöjt grundavdrag för personer som vid årets ingång har fyllt 66 år.

Ändringarna i paragrafen innebär att nuvarande nivåer i grundavdraget höjs.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

67 kap.

7 §

Av paragrafen framgår hur jobbskatteavdraget för personer som inte har fyllt 66 år ska beräknas.

Ändringarna i paragrafen innebär att nuvarande nivåer i jobbskatteavdraget höjs.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2023:758) om ändring i lagen (2022:887) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

63 kap.

3 a §

I paragrafen finns bestämmelser om förhöjt grundavdrag för personer som vid årets ingång har fyllt 67 år.

Ändringen innebär att höjningen av grundavdraget som träder i kraft den 1 januari 2025 kommer, från och med den 1 januari 2026, i stället att omfatta personer som vid årets ingång har fyllt 67 år.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.